

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK Den Haag

[REDACTED]
Autoriteit Consument en Markt
Muzenstraat 41
2511 WB Den Haag

**Directoraat-generaal
Realisatie Groene Groei**
Directie Realisatie
Energietransitie

Bezoekadres
Bezuidenhoutseweg 73
2594 AC Den Haag

Postadres
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Overheidsidentificatienr
00000001003214369000

T 070 379 8911 (algemeen)
F 070 378 6100 (algemeen)
www.rijksoverheid.nl/ez

Behandeld door

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

Ons kenmerk
KGG_DGRGG_RE / 104433707

Uw kenmerk
ACM/UIT/667399

Bijlage(n)

Datum - 08 APR. 2026
Betreft Reactie op uw toets op pVAWOZ

Geachte mevrouw [REDACTED]

Op 30 januari jl. hebben wij de aangepaste versie van uw bevindingen van de toetsing van het onderdeel kosten en techniek van het programma VAWOZ ontvangen. Ik wil u danken voor het uitvoeren van deze toets. Dit is het eerste resultaat onder de pilot die we samen zijn gestart om te onderzoeken hoe het ACM-toezicht op TenneT zodanig kan worden vormgegeven, dat het Rijk beter grip krijgt op de kosten van het net op zee.

Uw belangrijkste bevindingen zijn:

1. dat de rol van TenneT op het gebied van kosten en techniek groot tot leidend is en TenneT niet tekortschiet in zijn informatieverstrekking. Tegelijk geeft u aan dat hier winst is te behalen op de transparantie van de door TenneT aangeleverde informatie en over wie hier daadwerkelijk een besluit in heeft te nemen of heeft genomen.
2. dat de kostenramingen van TenneT navolgbaar zijn en gelet op de aard van het programma VAWOZ voldoende inzicht geven in significante kostenverschillen tussen de onderzochte routes. Echter, de analyses zijn gebaseerd op interne kengetallen en daarmee niet herleidbaar voor ACM.
3. dat het beleid voor windparken en de netten op zee een complex plaatje vormt, met veel programma's en projecten, met elk een eigen besluitvormingsproces. Hierdoor is het mogelijk dat er informatie ontbreekt in de toetsing, of elders besloten wordt. Dit geldt bijvoorbeeld voor het besluit over nut en noodzaak van een aanlanding.

Uw bevindingen zullen, zoveel als mogelijk binnen het lopende proces, worden meegenomen in het verdere proces betreffende programma VAWOZ. Deze pilot is uitdrukkelijk bedoeld om te leren, waardoor u ook aangeeft soms een breder advies te formuleren dan strikt noodzakelijk. Deze observaties en aanbevelingen worden in de gesprekken tussen EZK en TenneT nader uitgewerkt voor toekomstige programma's en projecten. Ook geeft dit aanleiding om scherp te zijn op onze eigen processen en te onderzoeken hoe we meer transparantie in het

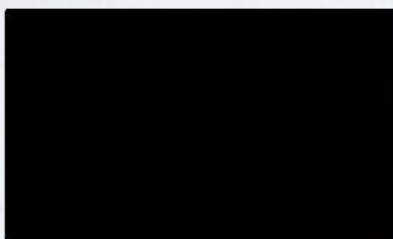
**Directoraat-generaal
Realisatie Groene Groei**
Directie Realisatie
Energietransitie

besluitvormingsproces kunnen brengen. Wij werken op dit moment aan een nieuw governance proces hiervoor.

Ons kenmerk
KGG_DGRGG_RE / 104433707

Wij zijn voornemens het ontwerp programma VAWOZ en bijbehorende resultaten in mei te publiceren. Ik wil u verzoeken te wachten met publicatie van de toets tot na de publicatie van de pVAWOZ resultaten, zodat de context van de toets voor de geïnteresseerden helder is. Wij zullen lezers van het programma vervolgens naar de toetsbevindingen doorverwijzen en deze bevindingen voor de volledigheid ook op onze eigen website publiceren.

Met vriendelijke groet,

Ministerie van EZK, Directie Realisatie Energietransitie